

Oktay

Çekmece'de kendini "şair, denemeci, araştırmacı" diye anıyor. Şairlik gene en önde... Türkiye'de bu değişmez...

Yazmaya şair olarak başlamış Ahmet Oktay : İlk dört kitabı şiir kitapları (1963, 1979). Sonra 1981'de bir şiir, bir deneme kitabı yayımlanmış. 1981-1991 arasında ise, 3 şiir kitabına karşılık, 8 düzyazı kitap yayımladığını görüyoruz. Bunlardan biri 538 sayfalık *Toplumsal Gerçekçiliğin Kaynakları* adlı iki yıl emek verilmiş, kapsamlı, atak bir eleştirel çalışma; biri anı; ötekiler de inceleme, araştırma, deneme kitapları.

Yazarlığının bu noktasında, Ahmet Oktay'ı da, hiç çekinmeden, "Şiirler de yayımlayan bir eleştirmen, bir deneme yazarı" diye tanımlayabiliriz.

Yanlış anlaşılmasın, şiirden uzaklaştığını, şiire eskisi kadar düşkünlük göstermediğini söylemek istemiyorum. İç dünyasını, duygularını bilemem, ama görünen : Şiirini yenileyerek, geliştirerek sürdürüyor.

Nitekim, 1991'de, *Gizli Çekmece* (anı, Yılmaz Yayınları), *Zamanı Sorgulamak* (deneme, inceleme, Remzi Kitabevi) adlı yapıtlarından başka, bir de şiir kitabı yayımlandı Ahmet Oktay'ın : *Ağutlar ve Övgüler* (Telos). Seksen sayfalık, küçük ama tertemiz, pırl pırl bir kitap. Kültür şiirleri denilen türde, göndermelerle örülü, göndermeleri notlarla belirtilmiş, ilginç şiirler...

"Argos"un son sayısındaki (Ocak 1992) bir nottan, Ahmet Oktay'ın, "şu sıralar *Türkiye'de Popüler Kültür* adlı kitabı üzerinde" çalıştığını öğreniyoruz. Gene ilginç, önemli bir konu... Bu çok yönlü yazarımız gerçi her alanda coşkulu, ama bana sorarsanız, eleştirmenliği şairliğini geçti gibi görünüyor. ("Adam Sanat", Şubat 1992, ÖA)

>Toplumsalcı şiirin destan havasıyla yola çıkmış, sonradan İkinci Yeni şiir anlayışıyla bir bireşim aranışına girmişti. Zamanla 1980 sonrası yazınının genel eğilimine uyarak biçimi iyice öne aldı. (ÇTŞA, 1999)

Oktay, Metin, (1936-1991)

METİN OKTAY

Yok, yok, bir spor yazısı değil... Çok değişik bir dünyada yanlış anlaşılacak bir sözü düzeltme çabası...

Ölümünün dördüncü yılında anılırken Metin Oktay için bir TV kanalında şöyle bir söz edildi :

“Sporculuk yaşamında bir tek kez kırmızı kart görmüştü.”

O yıllarda kırmızı kart filan yok ya, söylenmek istenen Metin’in yaşamında bir tek kez oyun kurallarına uymamakta oyundan atılacak kadar ileri gittiği...

Bu sözün günümüzdeki ölçüyü kaçırmış futbol izleyicilerince yapılacak yorumu şudur : Örnek bir sporcu olarak övülen Metin de bilerek faul yapan bir oyuncuymuş, ama herhalde çok ustaca yapıyor-muş ki yalnızca bir kez oyundan atılmış.

O maçı izlemiştim İnönü Stadı’nda. Benim için unutulmaz bir gündü. Neler olduğunu anlatmadan önce Metin’in fauller karşısındaki tavrına değinmek isterim.

Golcüler, ilerde oynayanlar, oyun kurucular, futbolda en çok baskı altında tutulan, dolayısıyla da en çok faul yapılan oyuncular-dır. Hele oyunun gidişini her an değiştirecek kadar etkiliyseler, savunma oyuncuları onları bezdirmek, oyundan düşürmek için sürekli faul yaparlar. Çoğu zaman da antrenörleri ister böyle faullü oynamalarını. Bu, futbolu çirkinleştiren, ama zayıf savunmaları güçlendiren bir taktır. Karşı takımın en etkili oyuncusunun başına gözü kara birini dikersiniz, iter kakar, tekmeler, sinir bozucu sözler eder, adamı oynayamaz duruma getirir...

Metin tam anlamıyla böyle başına gözü kara biri dikilecek oyuncular-dandı. Bütün takımlar onu durdurmanın çarelerini arar, en güvendikleri, en sert adamlarına onu tutma görevini verirlerdi.

Faul yapılan bir oyuncu yere düştüğü zaman şöyle bir kafasını kaldırıp bakar. Bu bazen bir diklenme, bazen bir yakınma, en azından bir meraktır.

Metin ise kesinlikle dönüp bakmazdı kendisine faul yapanlara, sanki bir şey olmamış gibi davranırdı. Hele faul yapıldığını belirtmek için ses çıkartmak, hakem görsün diye kendini yere bırakmak gibi davranışlar hiç yoktu futbol anlayışında.

En başarılı maçlarını Fenerbahçe’ye karşı oynadığı söylenir. Kırımca, bunun nedeni, sanıldığı gibi, o maçlara çok önem vermesi değildi. Oynadıkları yerler bakımından Fenerbahçe’de onu tutma görevi santrhaf Naci’ye düşüyordu. Naci çok iyi bir oyuncuydu, ulusal takımın da santrhafıydı, ama onurlu bir insandı. Metin’i futbol oyun kurallarının dışına düşmeden durdurmak ister, onun için de bir türlü başarılı olamazdı.

Metin'e karşı en başarılı olan oyuncu ise alttaki takımlardan birindeydi. Futbolun içinde dışında ne varsa ortaya koyan ince uzun bir delikanlı... Tam bir savaşımçı...

Özellikle mi seçilmişti, bilmiyorum, ama sonradan Fenerbahçe'ye transfer edilip Galatasaray maçlarında Metin'i kilitleme görevi kendisine verilmeye başlanmıştı.

İnönü Stadı'ndaki o unutulmaz günde bu savaşımçı-delikanlı gene görev başındaydı. Toplu topsuz, hakeme çaktırmadan, ardı arkası kesilmez bir yakın çalışmayı (!) sürdürüp gidiyordu. Pis bir görüntüydü. Aslında kimse hoşlanmıyordu bu davranıştan.

Sonra o inanılmaz olay oldu...

Kendisine faul yapanlara kafasını kaldırıp baktığını bile görmediğimiz Metin birden arkasına dönüp, ne hakemden, ne stadi dolduran binlerce kişiden saklamaya gerek duymadan, bu savaşımçı delikanlıya açıkça bir tekme attı.

Hakemin ne yapacağını düşündüğüm o dakikaları unutamam. Bütün stat şaşkındı. Hakem iki futbolcunun yanına geldi, defterini çıkarıp not aldı, Metin'e oyun alanının dışını gösterdi.

Türkiye'nin en ağırbaşlı, en kurallara saygılı futbolcusu oyundan atılmıştı. Hakemin kararı yanlış değildi, ama bu işin bir yerinde bir yanlış vardı.

Metin taç çizgisine doğru yürüdü, kapalı tribünün Galatasaraylıların oturduğu bölümünden oyun alanının dışına çıktı. Galatasaraylılar alkışlamaya başladılar... O hiç ilgilenmeden, önüne bakarak taç çizgisi boyunca yürüdü. Orta tribünün önünden geçerken bu kez Fenerbahçeliler alkışlamaya başladılar... Ben Beşiktaş tribünündeydim. Önümüzden geçerken Beşiktaşlılar da alkışlamaya başladılar...

Bütün stat oyundan atılan bir oyuncuyu alkışlıyordu.

O sanki bu alkışlar kendisi için değilmiş gibi başı önünde yürüyüp gitti...

Sizce izleyiciler, hep birlikte, neyi alkışlamışlardı?..

Olabilir mi böyle bir şey?..

Kim bilir, belki de bir düş görmüşümdür...

(Cumhuriyet, 23 Eylül 1995)

Oktay, Oğuz, (1939)

Ferhad ile Şirin / Münecim'de Oğuz Oktay'ın ses değiştirmek yüzünden gereksiz bir gülünçlüğe düşmesi... ("Yön", 29 Ekim 1965, HYT)

Memet Fuat

AYDINLAR SÖZLÜĞÜ

YIL
İKİ
BİN1

ADAM YAYINLARI
©
Adam Yayıncılık ve Matbaacılık A.Ş.

Birinci Basım: Şubat 2001

Kapak : Emre Senan

01.34.Y.0016.783
ISBN 975-418-648-0